

**Sally
Rooneyová**

**Kdepak jsi,
krásný
světe**

Přeložila Radka Šmahelová

Sally
Rooneyová

Kdepak jsi,
krásný
světe

Z anglického originálu *Beautiful World, Where Are You*,
vydaného nakladatelstvím Faber & Faber v Londýně roku 2021,

přeložila Radka Šmahelová.

Odpovědný redaktor Petr Onufer.

Jazyková redakce Anežka Dudková.

Korektury Marcela Blažková a Marie Hajdová.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Ilustrace na obálce Tomáš Cikán.

Grafická úprava a sazba Tomáš Cikán.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2022 jako svou 5017. publikaci.

Vytiskla tiskárna Těšínské papírny.

První vydání.

ISBN 978-80-257-3914-3

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877

252 62 Horoměřice

tel: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Když něco píšu, obvykle si myslím, že je to velmi důležité a že jsem skvělá spisovatelka. Říkám si, že to tak má každý. Jenže v hloubi duše velmi dobře vím, co jsem – malá, úplně malinká spisovatelka. Přísahám, že to vím. Ale nijak zvlášť mi na tom nezáleží.

Natalia Ginzburgová, *Moje práce*

V hotelovém baru seděla žena a upřeně koukala na dveře. Byla upravená, měla na sobě bílou halenku a světlé vlasy sčesané za uši. Podívala se na telefon, na kterém měla spuštěný messenger, a potom znovu vzhlédla ke dveřím. Byl konec března, v baru nebylo moc lidí a za oknem napravo od ní právě zapadalo slunce nad Atlantikem. Byly čtyři minuty po sedmé, a potom pět, šest. Bez zájmu si prohlédla nehty. Osm minut po sedmé se ve dveřích objevil muž. Byl drobný, tmavovlasý, s úzkým obličejem. Rozhlédl se kolem, prozkoumal obličeje ostatních zákazníků, vytáhl telefon a zkontroloval displej. Žena u okna si ho všimla, jen ho však sledovala a nijak se nesnažila upoutat jeho pozornost. Byli přibližně stejně staří, ke třicítce nebo něco málo přes třicet. Nechala ho tam stát, dokud si jí nevšiml a nepřišel k ní.

Ty jsi Alice? zeptal se.

Jo, jsem, kývla.

Aha, já jsem Felix. Promiň, že jdu pozdě.

To nevadí, odpověděla mile. Zeptal se jí, co chce k pití, a šel objednat k baru. Barmanka se ho zeptala, jak se má, a on odpověděl: Jo, dobrý, a co ty? Objednal vodku s tonikem a půllitr piva. Nechtěl nést lahev toniku ke stolu, a tak ji zručným naučeným pohybem nalil do sklenice. Žena u stolu poklepávala prsty na pivní tácek a čekala. Když muž přišel, oživila a působila duchem přítomnější. Dívala se teď ven na západ slunce, jako by ji strašně moc zaujal, ačkoliv mu předtím nevěnovala pozornost. Když se muž vrátil a položil pití na stůl, pivo se trochu vytilo. Sledovala, jak rychle stéká po stěně půllitru.

Říkala jsi, že ses teprve nedávno přistěhovala, že jo?
Přikývla, napila se a olízla si horní ret.

A co tě k tomu vedlo? zeptal se.

Jak to myslíš?

No, lidi se sem moc nestěhují. Normálně se spíš stěhují odsud. Kvůli práci to asi nebylo, ne?

Ne, to určitě ne.

Z letmého pohledu, kterým se setkali, bylo zřejmé, že očekává nějaké další vysvětlení. Zatvářila se, jako by se snažila rozhodnout, co má říct, a potom se na něj nenuceně, skoro spiklenecky pousmála.

Chtěla jsem se prostě někam přestěhovat, řekla, a potom jsem narazila na dům tady kousek za městem – kamarádka se zná s majiteli. Evidentně se ho snaží už nějakou dobu prodat, a tak se rozhodli, že by ho prozatím někomu pronajali. Říkala jsem si, že by bylo super bydlet u moře. Asi to bylo dost náhlý rozhodnutí. Takže – no ale to je všechno, nic dalšího za tím není.

Poslouchal ji a pil. Ke konci svého vysvětlování trochu znervózněla, zajíkla se a ušklíbala se. Nezúčastněně ji pozoroval a potom položil půllitr.

Jasně, kývl. A předtím jsi bydlela v Dublinu, jo?

Tak různě. Chvilku v New Yorku. Ale jsem z Dublinu, to jsem ti myslím říkala. Ale do minulého roku jsem bydlela v New Yorku.

A co chceš dělat tady? Budeš si hledat práci nebo tak?

Zarazila se. Usmál se, opřel se o opěradlo a upřeně ji sledoval.

Omlouvám se, že se pořád tak ptám. Ale úplně to nechápu.

To nevádí, v pohodě. Jenže jak vidíš, tak mi to vysvětlování moc nejde.

A co teda děláš? To je poslední otázka.

Ztěžka se na něj usmála. Jsem spisovatelka, odpověděla. A co kdybys mi řekl, co děláš ty?

Ale, nic tak zvláštního jako ty. Zajímalo by mě, o čem píšeš, ale už se neptám. Pracuju ve skladě za městem.

A co tam děláš?

Co tam tak dělám, zopakoval zamyšleně. Nakládám do vozejku zboží podle objednávek a potom ho vezu na balení. Nic moc zajímavého.

Nebaví tě to?

Proboha živýho, jasně že ne, zavrtěl hlavou. Nesnáším to tam. Ale asi by mě za něco, co mě baví, neplatili, ne? Kdyby práce byla tak zajímavá, tak by ji člověk dělal klidně zadarmo.

Usmála se a řekla, že to je fakt. Za oknem obloha potemněla, v karavanovém kempu se začalo rozsvěcet – studené světlo lamp a teplejší žluté z oken. Barmanka se vydala otřít prázdné stoly. Alice ji chvilku sledovala a potom se znovu podívala na muže.

A co tu lidi dělají, když se chtějí bavit? zeptala se.

To, co všude jinde. Je tu pár hospod. A v Ballině noční klub, to je asi dvacet minut autem. A máme tu nějaký atrakce, ale to je spíš pro děcka. Ty tu asi nikoho neznáš, víd?

Jsi první, s kým od té doby, co jsem se přistěhovala, mluvím.

Zvedl obočí. To jsi taková stydlivka? zeptal se.

To mi řekni ty.

Podívali se na sebe. Už nepůsobila nervózně, spíš vzdáleně. Zkoumal její obličej, jako by se snažil dát si něco dohromady. Podle jeho výrazu se mu to po několika vteřinách nepovedlo.

Možná jsi, odpověděl.

Zeptala se ho, kde bydlí, a on řekl, že mají s kamarády kousek odtud pronajatý dům. Podíval se z okna a dodal, že je skoro vidět, je jen kousek za kempem. Naklonil se, aby jí ho ukázal, ale pak prohlásil, že už je stejně moc tma. No prostě tam na druhý straně, mávl rukou. Jak se

nakláněl, střetli se pohledem. Sklopila oči a on se znovu opřel a potlačil úsměv. Zeptala se, jestli tu pořád žijou i jeho rodiče. Řekl jí, že máma mu před rokem zemřela a táta je „čert ví kde“.

Takhle, on je nejspíš v Galway, dodal. Sotva by se zjevil někde v Argentině nebo tak. Ale neviděl jsem ho už roky.

To s mámou je mi líto, pronesla.

Nojo, díky.

Vlastně jsem tátu taky dost dlouho neviděla. Není zrovna – zodpovědný.

Felix zvedl oči od piva. Fakt? To pije?

Hm. A taky – taky si hodně vymýšlí.

Felix pokýval hlavou. Myslel jsem, že to je spíš tvoje práce.

U této poznámky se viditelně začervenala, což ho překvapilo a znepokojilo. Vtipný, řekla. No nic, dáš si ještě pivo?

Po druhém si dali ještě třetí. Zeptal se, jestli má sourozence, a ona odpověděla, že jednoho, mladšího bratra. Řekl, že má taky bráchu. Když dopíjeli třetí drink, měla Alice růžový obličej a rozzářené skelné oči. Felix vypadal úplně, jako když vešel do baru, choval se a mluvil pořád stejně. Zatímco ale ona víc bloumala očima po baru a zájímala se roztržitě o své okolí, on věnoval větší pozornost jí. Zacinkala ledem v prázdné skleničce a usmála se.

Chceš se podívat, jak to vypadá u mě doma? zeptala se. Už dlouho chci ten dům někomu ukázat, ale nemám koho pozvat. Teda jasně, chci pozvat svý kamarády a kamarádky. Jenže bydlí daleko.

V New Yorku.

Spíš v Dublinu.

A kde je ten dům? zeptal se. Dojdeme tam pěšky?

Určitě můžeme. Vlastně musíme. Neřídím, ty jo?

No teď určitě ne. Neriskoval bych to. Ale řidičák mám.

Fakt? zamumlala. To je romantický. Chceš ještě jedno, nebo půjdeme?

Felix se nad otázkou zamračil, nebo spíš nad její formulací, i nad výrazem „romantický“. Hrabala se v kabelce, aniž vzhledla.

Tak půjdeme, proč ne, odpověděl.

Vstala a začala se oblékat, měla béžový kabát na jednoduché zapínání. Díval se, jak si ohrnuje rukáv, aby byl stejný jako ten druhý. Stoupl si, byl jen o malinko vyšší než ona.

Jak je to daleko? zeptal se.

Flirtovně se na něj usmála. Rozmyslel sis to? zeptala se. Když to na tebe bude moc daleko, můžeš mě nechat stát na cestě a vrátit se, já jsem zvyklá. Myším na tu vzdálenost, ne na to, že mě někdo opouští. Ale na to si možná zvyknu taky, jen to není úplně něco, s čím bych se svěřovala někomu cizímu.

Felix na to vůbec nic neřekl, jen kývl, s neurčitým pochmurným výrazem, jako by si téhle její vlastnosti, její snahy působit vtipně a výřečně, po hodině dvou rozmlouvání všiml a rozhodl se ji ignorovat. Když odcházeli, rozloučil se s barmankou. Alici to zarazilo a ohlédla se, jako by se na barmanku ještě jednou chtěla podívat. Venku na cestě se ho zeptala, jestli se s barmankou zná. Příliv za nimi se zrovna lámal a tiše šuměl, vzduch byl chladný.

S tou holkou za barem? řekl. Jo, známe se. Jmenuje se Sinead. Proč?

A nezajímá ji, cos tam se mnou dělal?

Myším, že má jistou představu, zabručel Felix. Kam jdeme?

Alice strčila ruce do kapes kabátu a vydala se do kopce. V jeho hlase vnímala určitý odstup, nebo dokonce odmítnutí, ale místo aby se zalekla, ještě se zatvrdila.

Proč? Chodíš tam na rande často?

Musel zrychlit, aby jí stačil. To je divná otázka, odpověděl. Vážně? Tak jsem asi divná.

A co je ti do toho, s kým se tam potkávám? zeptal se.

Nic mi do toho pochopitelně není, jen jsem prostě zvědavá.

Zamyslel se a přitom znovu a trochu tišeji a nejistěji zopakoval: To jo, ale stejně ti do toho nic není. A po chvíli dodal: Byl to tvůj nápad, sejít se v hotelovém baru. Jen aby mezi náma bylo jasno. Normálně tam vůbec nechodím. Takže ne, ani na rande. Jasný?

Jasný, v pohodě. Jen mě zarazilo, jak jsi říkal, že ta holka za barem „má jistou představu“, co jsme tam dělali.

Tak určitě jí došlo, že jsme tam na rande, prohlásil. Nic víc.

I když se na něj nepodívala, zatvářila se pobaveně, nebo se aspoň trochu jinak usmála. Takže ti nevádí, když tě lidi, kteří tě znají, vidí s neznámýma holkama? zeptala se.

Myslíš proto, že to je divný, nebo proč? Je mi to vcelku ukradený.

Zbytek cesty vedoucí podél pobřeží se bavili o Felixově společenském životě, nebo spíš Alice pokládala na toto téma dotazy a on nad nimi přemýšlel a snažil se odpovědět. Mluvili oba nahlas, aby překřičeli příboj. Její otázky ho nepřekvapily a ochotně na ně odpovídal, ale ne moc obšírně a vždy jen přímo k tématu. Vysvětlil jí, že se stýká zejména s kamarády ze školy a s lidmi z práce. Obě skupiny se trochu překrývají, ale ne moc. On se jí na nic na oplátku neptal, asi ho předtím, když si spolu povídali, odradily její vyhýbavé odpovědi, nebo ho už nezajímala.

Tak tady to je, prohlásila konečně.

Kde?

Odemkla bílou branku a oznámila: Tady. Zastavil a podíval se na dům stojící na svahu nad zarostlou zahradou. V oknech se nesvítilo a dům nebyl moc vidět, ale podle výrazu ve tváři věděl, kde jsou.

Ty bydlíš na faře? zeptal se.

Aha, nedošlo mi, že to tu znáš. Řekla bych ti to už v baru, nesnažila jsem se tě napínat.

Otevřela mu branku. Šel za ní a pořád zíral na dům s průčelím obráceným k moři, který se nad nimi tyčil. Kolem nich ve tmě šelestila zahrada. Alice pozvolna stoupala po cestě a hledala v kabelce klíče. Někde uvnitř chrastily, ale pořád je nemohla nahmatat. Stál tam a mlčel. Omluvila se za zdržení a baterkou na telefonu si posvítila do kabelky a na kamenné zápraží se schody. Měl ruce v kapsách. Už je mám, prohlásila. Pak odemkla dveře.

Vešli do obrovské chodby s podlahou z červených a černých dlaždic. Na stropě visel mramorovaný lustr a u zdi stál dlouhý úzký stůl s vyřezanou vydrou. Hodila na stůl klíče a letmo se podívala do potemnělého flekatého zrcadla.

Ty si to tu pronajímáš sama? zeptal se.

Já vím, kývla. Je to obrovský. A utrácím majlant za vytápění. Ale je to tu pěkný, ne? A nájem neplatím. Půjdem do kuchyně? Zapnu topení.

Vydal se za ní chodbou do prostorné kuchyně s linkou na jedné straně a jídelním stolem na druhé. Nad dřezem bylo okno vedoucí do zahrady za domem. Stál ve dveřích, zatímco ona něco hledala v kredenci. Podívala se na něj.

Posaď se, jestli chceš, vybídla ho. Ale klidně stůj, pokud ti to je příjemnější. Dáš si dvojku vína? Jinej alkohol tu nemám. Já si dám ale nejdřív vodu.

A co píšeš? Jestli jsi teda spisovatelka.

Pobaveně se otočila. Jestli jsem spisovatelka? opáčila. Snad si nemyslíš, že jsem lhala. Kdybych měla lhát, tak si vymyslím něco lepšího. Píšu knížky. Romány.

A tím si vyděláváš?

V jeho otázce vycítila nový význam, ohlédla se na něj a pak se zase zadívala na plnící se skleničku. Jo, vydělávám,

kývla. Dál ji pozoroval a pak se posadil ke stolu. Židle byly potaženy mačkanou rezavou látkou. Všude bylo čisto. Ukazováčkem přejel po hladkém ubrusu. Postavila před něj sklenici vody a posadila se na židli.

Byl jsi tu někdy? zeptala se ho. Věděl jsi, co je to za dům.

Ne, znám ho jenom proto, že jsem vyrůstal ve městě. Ani nevím, kdo tu bydlel.

Ani já majitele neznám. Jsou to starší manželé, ta žena je umělkyně, myslím.

Přikývl a mlčel.

Provedu tě, jestli chceš.

Dál mlčel a tentokrát ani nekývl hlavou. Nenechala se tím vyvést z rovnováhy, spíš ji to utvrzovalo v podezření, které již nějakou dobu chovala. Pokračovala, stejně chladným, až jízlivým tónem.

Musíš si myslet, že jsem se zbláznila, když tu bydlím sama.

Zadarmo? To bys byla sakra blázen, kdybys tu nebydlela. Zívla a podíval se z okna, nebo spíš na okno, protože venku byla tma a okno odráželo osvětlený interiér. Jen pro zajímavost, kolik tu je pokojů? zeptal se.

Čtyři.

A kde máš ložnici?

Na tuto nečekanou otázku nejdřív nezareagovala, zírала dál na skleničku, teprve po pár vteřinách na něj zpříma pohlédla. Nahoře, odpověděla. Všechny pokoje jsou nahoře. Chceš ji ukázat?

Proč ne, souhlasil.

Vstali od stolu. Na chodbě nad schody ležel perský koberec se šedivými střapci. Alice otevřela dveře do ložnice a rozsvítila stojací lampu. Vlevo stála manželská postel. Podlaha z prken byla holá a u zdi se nacházel krb obložený nefritově zelenými dlaždicemi. Napravo bylo obrovské posuvné okno s výhledem na moře, do temnoty. Felix pře-

šel k oknu a nahnul se k němu, takže jeho stín zatemnil odraz světla.

Ve dne tu musí bejt úžasnej výhled, podotkl.

Alice pořád stála u dveří. Jo, je nádhernej, přikývla. Nejlepší je vlastně večer.

Odvrátil se od okna, a zatímco ho Alice sledovala, zkoumal zbytek pokoje.

Krásný, prohlásil. Fakt hezkej pokoj. A napíšeš tu i knížku? Asi to zkusím.

A o čem ty tvoje knížky jsou?

Nevím, pokrčila rameny. O lidech.

To je dost obecný. A o jakých lidech píšeš? Jako seš ty?

Klidně se na něj podívala, jako by mu chtěla povědět, že chápe, na co si tu hraje, snad, a že ho klidně nechá vyhrát, pokud bude hrát slušně.

A co myslíš, že jsem za člověka? zeptala se.

Její klid a odstup ho rozhodily. Nojo, připustil. Znáš tě sotva pár hodin, ještě jsem si o tobě neudělal obrázek.

Doufám, že mi dáš vědět, až si ho uděláš.

Možná jo.

Chvilku tam stála, bez hnutí, zatímco on přecházel po pokoji a předstíral, že si prohlíží nábytek. Oba věděli, co se stane, i když ani jeden nedokázal přesně říct, jak to vědí. Těkal očima kolem a Alice nezaujatě čekala, až nakonec, když už se dál nešlo vyhýbat nevyhnutelnému, jí poděkoval a odešel. Vyprovodila ho dolů. Zůstala stát dole na schodech a on vyšel ze dveří. A bylo. Oba se potom cítili trapně, ani jeden netušil, proč to nakonec dopadlo takhle blbě. Stála teď sama na schodech a dívala se nahoru. Všimla si, že dveře do ložnice zůstaly otevřené, a skrz dřevěné špruše viděla pruh bílé zdi.

Milá Eileen, čekala jsem na Tvou odpověď na můj poslední mail tak dlouho, že jsem – představ si! – začala psát nový ještě dřív, než jsi odpověděla. Na svou obranu musím říct, že toho chci s Tebou probrat tolik, že kdybych čekala na Tebe, tak to začnu zapomínat. A taky Ti musím říct, že naše korespondence je pro mě způsobem, jak neztrácet kontakt se životem, všímat si, co se kolem mě děje, a tak uchovat něco ze své – jinak spíš bezvýznamné, nebo úplně bezvýznamné – existence na téhle rychle upadající planetě... Tenhle odstavec píšu, aby ses cítila provinile, žes mi doteď neodpověděla, a abych tentokrát Tvou odpověď urychlila. Co vůbec děláš, když mi nepíšeš? Neříkej, že pořád pracuješ.

Ten nájem, který platíš v Dublinu, je šílený. Víš, že to je teď ještě víc než v Paříži? A promiň, ale kam se hrabe Dublin na Paříž. Jeden z problémů Dublinu je, že je – a myslím to doslova a topograficky – tak plochý, že se všechno odehrává v jedné rovině. Ostatní města mají metro, které jim dodává hloubku, kopce či mrakodrapy, ty jim zase dodávají výšku, ale Dublin má jen příkrčené šedivé domky a tramvaje, které jezdí po ulici. Na rozdíl od evropských měst postrádá i vnitrobloky a zahrady na střeše, které aspoň trochu rozbíjejí jednolitý povrch – a když ne vertikálně, tak konceptuálně. Přemýšlela jsi nad tím někdy takhle? Pokud ne, tak jsi to možná vnímala na podvědomé úrovni. V Dublinu nemůžeš nikam jít pořádně ani nahoru, ani dolů, sotva tam zabloudíš nebo získáš dojem nějaké perspektivy. Třeba Ti přijde, že zorganizovat město takhle